

Nemes László Szülei

A szüleim 1943-ban készült közös képe [Nemes Dávid és Nemes Dávidné, szül. László Margit].

A polgári élethez hozzátartozott a kávéház. A környéken több is volt. A Luther utca és a Rákóczi út sarkán, ahol most egy Match van, volt a Népopera kávéház, oda járt az édesapám. Később, amikor 1928-ban vagy 1929-ben megnyitották a Palace szállót, akkor a Palace kávéházba járt rendszeresen [A Palace szálló 1911-ben nyílt meg, 1928-ban egy nagyobb átalakítást végeztek az épületen - nyilván az ezt követő megnyitásról van szó. -- A szerk.]. Reggelire otthon csak egy pohár meleg tejet ivott, utána lement a kávéházba, ott rendesen megreggelizett, és átnézte az újságokat. Ezenkívül ott találkozott kollégákkal, barátokkal. Sőt, még a pacientúrája egy része is onnan származott, az ottani barátok és ismerősök feleségei, mert ő szülész-nőgyógyász volt. Ha egy páciens ragaszkodott hozzá, hogy a szülést ő vezesse, akkor valamelyik magánszanatóriumban kibérelte a műtőt és az asszisztenciát.

A kávéházból tíz óra körül elindult meglátogatni a fekvő betegeit, mert általános orvos is volt, mai szóval háziorvos. Gyalog ment, messzebb lakó beteghez esetleg villamoson. Aztán egy-fél kettőre hazajött. Az iskolából sietnem kellett haza, mert szeretett időben ebédelni. Ebéd után, körülbelül kettőkor megint lement a kávéházba, ott itta meg az ebéd utáni feketéjét, beszélgetett az ismerősökkel, barátokkal. Három órára hazajött, mert kezdődött a rendelés, ami hivatalosan ötig tartott, de volt úgy, hogy este végzett. Ameddig jöttek betegek. Vacsora után a szüleim majdnem minden este elmentek valahova. Főleg amíg kisgyerek voltam, tehát ők fiatalabbak voltak. Színházba, operába vagy kávéházba, ahol ilyen családi barátokkal találkoztak.

Az 1930-as évek második felétől egyre nehezebb lett az anyagi helyzetünk. Kevesebb lett a páciens, egyre nehezebben lehetett megélni a magánpraxisból. Ezért édesanyám is megpróbált valamilyen módon pénzt keresni. 1935 körül valamilyen biztosítónál vállalt pénzbeszedői állást. Talán negyedik nap, ahogy jött le egy lépcsőházban, kificamodott a bokája, és akkor úgy döntött a család, hogy ezt ne csinálja. Akkor megtanulta a kesztyűkészítést. Emlékszem, beáztatta a nyers bőrt, és az ebédlőasztalon nyújtotta, szárította, mielőtt kiszabta. Egypár hónapig próbálkozott

ezzel, de ez sem vált be. 1936-ban azt találta ki, hogy gyerekeket nyaraltat. Ez valamennyire be is vált. Balatonvilágoson kibérelt egy kétszintes villát, amiben körülbelül nyolc szoba lehetett. Szerződtetett egy német nevelőnőt, egy szakácsnőt, és úgynevezett gyerekpanziót nyitott a nyári hónapokban. Hivatalosan, engedéllyel, adózva. A következő évtől Siófokon folytatta. Két csoport volt. A kicsik és a nagyok, akik tulajdonképpen a barátaim voltak, akiknek a szülei dolgoztak, és azt akarták, hogy a gyerekük nyaraljon. Ez a hely olcsó is volt, megbízható is, ahol vigyáztak az erkölcsöikre. Volt olyan gyerek, akit egy hétre vagy két hétre fizettek be, volt olyan, akit egész nyárra. Voltak keresztény gyerekek is, de a többség zsidó volt. Ez a nyaraltatás bevált, 1943-ig ment.